

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ע' (י-ם) 5154-18

בית הדין לעררים בירושלים
בפני כב' הדיין אלעד אזר

העוררים:

1.

2.

ע"י עו"ד אסף ברדוגו

נגד

משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה

המשיב:

ע"י עו"ד רינת ג'רבי, הלשכה המשפטית

פסק דין

עניינו של ערר זה הוא בהחלטת המשיב לדחות את בקשת העוררים להעניק לעוררת 1 רישיון ישיבה בהתאם ל"נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג זר הנשוי לאזרח ישראלי" (להלן: "הנוהל" או "הנוהל המדורג").

עיקרי העובדות

1. העורר הוא אזרח ישראל, יליד 1975, אשר עלה לישראל מכח חוק השבות בשנת 1997.
2. העוררת היא אזרחית מולדובה ילידת 1976. העוררת התגרשה מבעלה הראשון, יום 2.7.08. לעוררת, משותף, ביום 10.7.08 נישאה העוררת למו אשר הגיש עבודה בקשה להסדרת מעמדה בישראל. העוררת נכנסה לישראל עם אשרת תייר וביום 4.01.09 ניתן לה רישיון ישיבה מסוג ב/1 אשר הוארך עד ליום 3.10.09.
3. ביום 19.1.10 הודיעו העוררים למשיב כי העוררת נפרדה ממר והם מעוניינים כעת להסדיר מעמדה מכח זוגיותם. ביום 12.7.10 הוגשה בקשת העוררים להסדרת מעמדה של העוררת מכח נוהל חיים משותפים עם העורר.
4. ביום 9.10.10 ניתנה החלטת לשכת המשיב כי עלו ספקות בנוגע לכנות הקשר הזוגי בין העוררים ובקשתם סורבה והעוררת נדרשה לצאת מישראל. ערר פנימי שהוגש מטעם העוררים נדחה אף הוא. כנגד החלטות אלו הוגשה השגה בפני ועדת ההשגה לזרים. ביום 20.11.12 ניתנה החלטת יו"ר ועדת ההשגה הדוחה את ההשגה.
5. העוררת נשארה לשהות בישראל שלא כדין וביום 1.7.15 ניסתה להכניס לישראל את בנה מנישואיה הראשונים. כניסתו של הבן סורבה בשנית בחודש יולי 2017.

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

6. ביום 19.3.18 הוגשה בקשת העררים להסדרת מעמדה של העוררת מכח נישואיה לעורר. מהבקשה עולה כי העררים נישאו כבר ביום 24.11.15.
7. ביום 25.6.18 ניתנה החלטת לשכת המשיב בחיפה הדוחה את בקשת העררים הואיל והעוררת שוהה בישראל מעל 8 שנים שלא כדין; הואיל ונעשה ניסיון להכניס את בנה של העוררת לישראל; הואיל ובקשה קודמת של העררים נדחתה; הואיל וחלפו שנתיים מאז נישואיהם בלא שנקטו בכל הליך והואיל ובעקבות הריאיון שנערך לעררים ההתרשמות היתה כי לא חל שינוי של ממש מאז סורבה הבקשה בשנת 2012. ערר פנימי שהוגש נדחה אף הוא ביום 18.7.18 – אך זאת רק לאחר שהוגש הערר הקודם מטעם העררים (ע' 18-4155). מכאן הערר שלפני.
- להשלמת התמונה אציין כי, במסגרת העורר הקודם, הפקידו העררים ערבות בסך 20,000 ₪ לשם כניסתו לתוקף של צו זמני האוסר על נקיטת הליכי הרחקה נגד העוררת. הצו הוארך במסגרת ערר זה.

טענות העררים

8. העררים מתגוררים יחד ומנהלים משק בית משותף מזה כ-9 שנים בקרית נישאו בנישואין בחיפה. בשלב זה גילתה העוררת כי דרכונה אינו תקף והיא נתקלה בקשיים רבים בהנפקת דרכון חדש מול שגרירות מולדובה בישראל, ורק בחודש מאי 2017 הונפק לעוררת דרכון חדש.
9. בניגוד לנטען בהחלטת המשיב, העררים הגישו בלשכת המשיב תמונות רבות מאד של חייהם המשותפים מאז חתונתם.
10. המשיב זוקף לחובת העררים את הקשיים שעלו בעת בחינת בקשתם הראשונה, אך מאז חלפו 9 שנים בהם המשיכו לחיות יחד ואף נישאו אחד לשני.
11. במסגרת הריאיון שנערך להם הציגו העררים תחומי ענין רבים אך, בשל מחלתו של העורר לאחרונה והעדר אשרה לעוררת, נבצר מהם לממש תחומי ענין אלו. העררים אף הציגו מכתבי המלצה רבים.
12. החלטת המשיב המורה לעוררת לעזוב את ישראל קיצונית ובלתי סבירה בנסיבות העניין.
13. בדיון בפני טען ב"כ העורר כי בידו Diskonkey עליו כל התמונות והמסמכים שהגיש למשיב, כ-200 מסמכים הכוללים גם 14 תצהירים, כן סיפר כי הוגשו מסמכים המעידים על כך שהעררים פתחו חשבון משותף בבנק הדואר. עוד הגיש מסמך רפואי לפיו נקבע לעורר תור לניתוח בדופן הבטן ליום 15.1.19 בביה"ח רמב"ם.

טענות המשיב

14. בקשתם הראשונה של העררים להסדרת מעמדה של העוררת מכח הקשר הזוגי ביניהם סורבה, לאחר שנמצא כי אין מדובר בקשר זוגי באיכות המצדיקה מתן מעמד בישראל כי אם

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

בקשר שטחי. על אף שהחלטה אושרה ע"י ועדת ההשגה, העוררים עשו דין לעצמם והעוררת המשיכה לחיות בישראל שלא כדין. העוררים גם השתהו שיהיו בלתי מוסבר במשך שנתיים וחצי לאחר שנישאו טרם הגישו בקשתם הנוכחית.

15. מהראיון שנערך לעוררים לאחר בקשתם הנוכחית עלה כי בשל עבודתו של העורר כשומר בשעות הלילה הם כמעט אינם מתראים, אף לא בסופי שבוע; אין בין העוררים כל שיתוף כלכלי; כמו כן, אין העוררים יודעים דברים בסיסים האחד על השני, חרף מגוריהם יחד במשך 9 שנים.

דין והכרעה

16. **לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, את הנסיבות העובדתיות שהיו לפני המשיב ואת הראיות שהוגשו בפניו ע"י העוררים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.**

17. בשנת 2012 דחה יו"ר ועדת ההשגה לזרים את השגת העוררים כנגד החלטת המשיב שלא לאשר לעוררת להתחיל בהליך להסדרת מעמדה כידועה בציבור של העורר. בהחלטתו קבע יו"ר הוועדה הנכבד כי "חסרים במסמכי הבקשה ראיות לשכירות משותפת, חשבון בנק משותף, חשבונית הנושאים את שמות שני העוררים, העדר תקופת חיים משותפת משמעותית עובר להגשת הבקשה, והכרות זה את עולמו של זו וההפך". על כן קבע כי העוררים לא עמדו בנטל להוכחת כנות הקשר.

18. מאז החלטת יו"ר ועדת ההשגה ועד לראיון שנערך לעוררים, במסגרת בקשתם החדשה, חלפו 7 וחצי שנים. ברי כי עשיית הדין הממושכת של העוררים על פני תקופה זו נזקפת לחובתם ומכבידה את הנטל הרגיל אותו היה עליהם להרים ביחס לבני זוג אשר נישאו זמן קצר לפני הגשת בקשתם (ובהנחה כי קיימו בפועל משק בית משותף פרק זמן מספיק קודם להגשת הבקשה). צל נוסף מוטל על בקשת העוררים בשל העובדה כי נישאו כבר בחודש נובמבר 2015 אך הגישו את בקשתם הנוכחית רק כעבור שנתיים וארבעה חודשים. אמנם, העוררת טענה כי נאלצה להמתין כשנה וחצי עד שהקונסוליה של מולדובה בישראל הנפיקה לה דרכון חדש אך גם אז לא ניתן הסבר מדוע חלפו עוד עשרה חודשים טרם הגישו העוררים בקשה על בסיס נישואין אלו.

19. מנגד, עצם קיום אקט הנישואין יש לו משמעות משלו. יחד עם זאת, אין להפריז בחשיבות אקט הנישואין ובסופו של יום עדיין מוטל על העוררים להוכיח כי מדובר בקשר זוגי כן ואמיתי לא בקשר נוחות כאשר הנישואין הן לא יותר מאשר כסות פורמאלית.

20. עוד יש לטעמי לציין כי השתהות העוררים בניסיון להסדיר מעמדה של העוררת מחדש לאחר נישואיהם, פגעה בראשונה בעוררת עצמה. בנסיבות אלו לא ניתן לומר כי נישואי העוררים הם "נישואי נוחות" שכן העוררת לא הרוויחה דבר מנישואין אלו, בהעדר כל הליך להסדרת מעמדה בישראל. יש בכך כדי לחזק את הטענה כי לא הסדרת מעמדה של העוררת

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

עמדה בראש מעייניה עת נישאה לעורר והמשיכה להתגורר עמו תחת קורת גג אחת, אלא רצון לבסס את הקשר הזוגי בינה לבין העורר.

הראיות שעמדו בפני המשיב

21. המחלוקת העיקרית הזורשת הכרעה בערר זה היא בשאלה האם, בניגוד לניסיון הקודם של העוררים להסדיר את מעמדה של העוררת, עלה בידם הפעם להביא ראיות חדשות התומכות בבקשתם וכן לשכנע בראיון האחרון שנערך להם כי מדובר בקשר כן ואמיתי.

22. דומה כי הראיות שעמדו בפני מי שקיבלו את ההחלטה בבקשה ובערר הפנימי בלשכת המשיב היו חסרות מאד זאת על אף ששוכנעתי כי העוררים הגישו בפני המשיב מסמכים בהיקף נרחב. כך, נטען בהחלטה הראשונה כי כלל לא הובאו מטעם העוררים תמונות משותפות ובערר הפנימי נטען כי לא נמצאו תמונות וכי ממילא אין בהן בלבד כדי להוכיח קשר זוגי ברמה הנדרשת. כן נטען כי מכתבי ההמלצה שהוגשו מטעם העוררים אין בהם כדי להעיד על כנות הקשר.

23. אין בידי לקבל מסקנה זו של לשכת המשיב. חזקה עלי כי נכונה טענת ב"כ העוררים כי הגיש בפני המשיב כ-200 מסמכים הכוללים תמונות ומכתבי המלצה של מכרים. ניתן בקלות לבחון את העתקים הדיגיטלי של מסמכים אלו ולהיווכח אם אכן התמונות צולמו בשנים עברו ומתי הוכנו מכתבי ההמלצה. מסיבה שלא הובהרה עולה כי כל התמונות, וכנראה חלק מהמסמכים הנוספים לא עמדו לפני מקבלי החלטות בלשכת המשיב. המשיב אינו יכול, מצד אחד, לדרוש מבני זוג המבקשים להיכנס בגדרו של ההליך המדורג להציג תמונות המעידות על חיים משותפים ולהסתמך על העדרן כממצא שלילי, אך מצד שני להמעיט בחשיבות העדרן של תמונות אלו על אף שהוגשו לפניו.

מנגד, כאשר מונחים בפני המשיב, לפי הנטען, 14 מכתבי המלצה מאנשים שונים המכירים את העוררים, לא ניתן לפטור אותם באמירה הלאקונית כי אין בהם כדי להעיד על כנות הקשר בלא להסביר מדוע כך הדבר ומדוע בכלל נדרשים העוררים להגיש מכתבי המלצה אם אין להם חשיבות? " בכגון דא נפסק "לדידי ראוי היה כי המשיבים יבחנו את המכתבים, ישקלו אם אין מקום לזמן את מי מנותני המכתבים לראיון, או למצער יבהירו כי בהתחשב בהתרשמות מהראיונות אין צורך בכך. היעדר ההתייחסות המוחלט לאותם מכתבים פוגם בתשתית הראייתית המונחת בבסיס ההחלטות ועל כן אין מנוס מביטולן" (עתמ (י-ם) 4670-06-14 כהן נ' משרד הפנים [נבו, 14.6.30]).

24. כמו כן, המשיב זקף לחובת העוררים העדר ניהול כלכלי משותף, לרבות ניהול חשבון משותף. גם בהקשר זה נטען כי הוגשו בפני המשיב מסמכים המעידים על כך שנפתח חשבון משותף ע"ש שני העוררים בבנק הדואר אך גם מסמכים אלו לא עמדו לפני מקבלי ההחלטות. לכך יש להוסיף את העובדה כי העוררת שוהה בישראל בלא רישיון ישיבה וטענה בראיון כי אינה עובדת כך שאין לצפות ממנה לתרומה כלכלית של ממש למשק הבית. מנגד, לא נטען כי

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

- העוררת מחזיקה ברכוש משל עצמה או שולחת כספים לקרובי משפחתה, דהיינו, אין היא מנהלת יחידה כלכלית עצמאית משלה.
25. ייתכן ודי היה בשני הפגמים שמניתי בהחלטות מושא הערר על מנת להביא לביטולן, אך מצאתי לבחון גם את נפקות הראיות עליהם ביקש לבסס המשיב את ממצאיו.
26. המשיב ביסס החלטתו גם על ממצאים שקבע על סמך הראיון שנערך לעוררים כדלקמן: העוררת לא ידעה את שמו של אחיו של העורר אשר מתגורר בחו"ל; העורר ציין כי בנה של העוררת בן 16-17 וזאת בניגוד לטענתה כי הוא בן 23; סתירות לעניין בילויים משותפים וקניית מתנה ליום הולדתה של העוררת; שני העוררים מסרו כי העורר עובד 7 ימים בשבוע כשומר לילה והעורר כמעט אינו יוצא לחופש.
27. בעת"מ 15179-07-12 אבו דבאי ואח' נ' משרד הפנים [בנבו, 9.9.12] נפסק בנוגע לחשיבות הראיון בהליך המדורג כד: "כאמור, אחת הדרכים לבחינת כנות קשר הנישואים היא, כפי שקובע הנוהל, בעריכת ראיון לשני בני הזוג באופן המאפשר לבחון את טענתם לקשר נישואים כן ואמיתי. אותו ראיון הוא "המבחן המרכזי המאפשר לעמוד על מידת האותנטיות של הנישואין" (עע"מ 119/12 קלרה סרמיאנטו נ' משרד הפנים, (פורסם במאגרים, 5.2.12) פסקה 6)). נטל ההוכחה הנדרש לקביעה כי הקשר הינו כן ואמיתי אינו של הוכחה מעבר לכל ספק סביר. על הגורם המינהלי לבחון את העניין היטב בשל ההשלכות כבדות המשקל של ההחלטה לכאן או לכאן וזאת בהתאם לנהלים שנקבעו על ידי שר הפנים (עע"מ 119/12 הנ"ל, שם)).
28. אמנם, המשיב הצביע על מספר סתירות כמופרט לעיל שעלו מהראיונות עם העוררים אך אין לומר כי מדובר בסתירות בעלות משקל מכריע. דווקא במרבית הנושאים עליהם נשאלו העוררים השיבו תשובות דומות עד זהות. עיון בראיון מעלה כי העוררת מודעת היטב למצבו הרפואי הבעייתי של העורר; לא נמצאו סתירות בנוגע לסוג עבודתו של העורר ושעות העבודה שלו, אופן הכרות העוררים; העוררת ידעה לספר כי אמו של העוררת נפטרה ויש לו שני אחים, כשהאחד מתגורר במוסקבה; גם העורר ידע לספר כי אמה של העוררת נפטרה בילדותה וזודתה גידלה אותה; שני העוררים סיפרו כי העוררת מבצעת את כל מלאכות הבית וקניות בסופר.
29. בנסיבות דומות נפסק: "אולם במסגרת החלטתו המנומקת על המשיב להתייחס בפרוטרוט, הן לכל המסמכים הנ"ל, והן למסמכים חדשים נוספים שיוגשו לו ושלא היו לפני הערכאות הקודמות, ועליו לנמק הכרעתו בהתבסס על כל התצהירים והמסמכים באופן שתוצג תמונה שלמה ומלאה ומאוזנת ולא רק הצבעה על סתירות בתשובות העותרים בראיון. יש לשקלל בין היש ברירות לבין האין ולנתח את משקלם בהיבט כולל של זוג רגיל החי חיים משותפים. בהתאם לכל אלו על המשיב לבחון בקשת העותרים מחדש ולתת החלטה מנומקת חדשה." (עמנ"ת (א) 9304-09-15 קונלושיון נ' משרד הפנים (נבו, 11.4.16); כן ראו עתמ"ת (א) 5929-03-14 קורפן נ' מדינת ישראל [נבו, 8.6.16].

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

30. אכן, יש טעם לפגם בכך שהעוררים כמעט אינם שוהים יחדיו בשל עבודתו של העורר כשומר לילה, אך יש להביא בחשבון כי אין מדובר באנשים מרובי אמצעים או הכנסות והמצויאות לעיתים כופה התנהלות המכבידה על ביסוס קשר זוגי

31. בדומה, נקבע גם בעמ"נ (י-ם) 34687-12-15 דולגוב ל' משרד הפנים: "ההחלטה שהתקבלה עניינה כניסה להליך המדורג. כלומר, לא מדובר במתן מעמד סופי בישראל אלא בכניסה לתהליך הכולל ממילא נקודות מבחן נוספות לאורך הקשר הנמשך והנטען בין בני הזוג... כך או אחרת, בשים לב לשלב המוקדם על רצף קבלת המעמד שבו מדובר, הרי שהשיקולים האחרים שפורטו לעיל מקבלים הם משקל נוסף וכדי החזרת העניין לרשות המינהלית לצורך בדיקה נוספת." (נבו, 11.9.16).

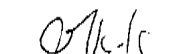
32. לפיכך, הגעתי ליד מסקנה כי דין ההחלטה מושא הערר להתבטל. אני משאיר למשיב את שיקול הדעת לבחור באחת משתי אפשרויות: הראשונה, לערוך לעוררים ראיון נוסף במסגרתו יוודאו את קבלת כל המסמכים שביקשו העוררים להגיש במסגרת הריאיון הקודם וכן מסמכים עדכניים, ככל שברצון העוררים להגיש, ולאחר מכן תנתן החלטה חדשה בבקשה וזאת תוך 30 יום לאחר קיום הריאיון; האפשרות השנייה היא להעניק לעוררת רישיון 1/ב לתקופה של חצי שנה עד שנה, על מנת שבמהלך תקופה זו תוכל העוררת לצאת לעבוד ולשחרר את העורר, במידה רבה, מהצורך לעבוד 7 ימים בשבוע ובליילה בפרט ולקראת פקיעת הרישיון לזמן את העוררים לראיון מכריע לאחריו יוחלט אם להתיר לעוררת להמשיך בהליך להסדרת מעמדה.

33. על המשיב להודיע לעוררים תוך 21 יום באיזו אפשרות בחר. המשיב יישא בהוצאות העוררים בסך של 2,000 ₪, תוך 30 יום.

ניתן היום, כ"ב אלול תשע"ט, 22/09/2019, בהעדר הצדדים.

פסק דין זה ניתן על ידי מתוקף הסמכות המוקנית לדיין שכהונתו הסתיימה, לפי סעיף 19 לחוק בתי דין מנהליים, תשנ"ב-1992, לסיים דיון בו התחיל תוך שישה חודשים.

זכות ערעור על החלטה זו לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבימ"ש לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

אלעד אזר, דיין
בית הדין לעררים